

7 lutego 2019 roku

INFORMACJA PRASOWA

Krajowy Plan na rzecz: Energii i Klimatu czy Stagnacji i Dramatu?

Zostały niecałe dwa tygodnie na konsultacje najważniejszego dokumentu, który przesądzi o tym, czy polska energetyka przez najbliższą dekadę będzie przyjazna dla naszych kieszeni, środowiska i klimatu. Warto zabrać głos, szczególnie dlatego, że rządowy projekt pomija na razie kilka kluczowych zagadnień, przede wszystkim to, że Polska potrzebuje strategicznego wsparcia dla oszczędzania energii we wszystkich sektorach.

Mowa o **Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021–2030** (w skrócie **KPEiK**, lub **NECP** – ang. *National Energy & Climate Plan*). To strategiczny dokument, do którego opracowania zobowiązane są wszystkie kraje unijne. Będzie on opisywał plany energetyczne Polski na najbliższe lata dużo bardziej szczegółowo niż Polityka Energetyczna Państwa i – co wyjątkowo ważne – musi zostać ostatecznie zatwierdzony przez Komisję Europejską, przede wszystkim pod kątem zbieżności z celami coraz bardziej ambitnej polityki energetycznej i klimatycznej UE. W przeciwieństwie do innych krajowych planów i strategii, za realizację KPEiK politycy nie będą odpowiadać sami przed sobą, lecz przed Komisją Europejską, która będzie kontrolować realizację planów wszystkich krajów członkowskich. Za odstępstwa od uzgodnionych planów grozić będą bardzo dotkliwe sankcje. Wreszcie, KPEiK będzie istotnie wpływał na wydatkowanie unijnych funduszy na wszelkie cele energetyczne w ramach negocjowanego właśnie przyszłego budżetu UE. **Z tych względów dokument ten będzie miał bardzo praktyczne przełożenie na naszą przyszłą energetyczną, środowiskową i klimatyczną rzeczywistość.**

Podobnie jak wszystkie państwa UE, Polska miała obowiązek przedłożyć Komisji Europejskiej projekt KPEiK do końca 2018 roku. W Polsce został on upubliczniony na początku stycznia, a **jego konsultacje¹ prowadzone przez Ministerstwo Energii potrwać jeszcze tylko do 18 lutego.**

W interesie nas wszystkich, głos powinno zabrać jak najwięcej interesariuszy, gdyż projekt, zgodnie z unijnymi wymaganiami, jest bardzo przekrojowy ale zawiera wiele niedociągnięć lub wręcz prób manipulacji. **Jako przykład warto wskazać zakamuflowane plany utrzymania węglowego status quo w polskiej energetyce.** Udział tego najbrudniejszego i coraz droższego surowca w prezentowanej prognozie miks energetycznego miałby co prawda zmniejszyć się w ciągu dekady z 77% do 60%, jednak po uwzględnieniu zakładanego w KPEiK wzrostu zapotrzebowania na energię i jej produkcji, wolumen energii (TWh) uzyskiwanej z węgla byłby po 10 latach podobny jak w dniu dzisiejszym².

¹ Upubliczniony projekt nie zawiera strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymaganej przez polskie i unijne prawo. Rodzi to pytanie, [czy obecnie prowadzona procedura może zostać uznana za formalne konsultacje społeczne.](#)

² 78% z 171TWh to **131 TWh**, 60% z 207 TWh to **124 TWh**

Założenie znacznego wzrostu zapotrzebowania na energię nie dziwi – minister Krzysztof Tchórzewski już w 2015 zaśłynął wypowiedziami o konieczności ZWIĘKSZANIA zużycia energii. Na świecie jednak panują trendy odwrotne, a prognozy wzrostu zużycia energii w Polsce w ostatnich latach okazały się zawyżone.

Polska wyróżnia się wyższym niż w innych europejskich krajach wzrostem zapotrzebowania na energię. Oznacza to, że **naszym strategicznym celem powinno być przede wszystkim inwestowanie w poprawę efektywności wykorzystania energii** we wszystkich możliwych sektorach – energetycznym, transportowym, budowlanym, rolniczym i in. Tymczasem obecny projekt KPEiK traktuje tę kwestię bardzo ogólnikowo, ograniczając się do bardzo mało ambitnych zobowiązań np. poprawy efektywności energetycznej w gospodarce o 23%, wobec unijnego celu na poziomie 32,5%.

*To poważna wada polskiego KPEiK. Biorąc pod uwagę wysoką emisyjność polskiej gospodarki, rosnące koszty energii i kłopoty ze smogiem, w planie na najbliższe dziesięć lat należy przede wszystkim pochylić się nad oszczędnościami energii – wskazuje **Izabela Zygmunt** ekspertka z Polskiej Zielonej Sieci. W końcu najtańsza energia to ta, której nie zużyjemy, dodaje.*

Projekt KPEiK jest niesłusznie kojarzony wyłącznie z energetyką (w rządowych kręgach często zwany jest po prostu „planem rozwoju energetyki”), tymczasem warto pamiętać, że zgodnie z precyzyjnymi wymogami Komisji Europejskiej, jest on bardzo kompleksowy i obejmuje poza energetyką także sektory transportu, rolnictwa i budownictwo.

Polska jest jednym z pięciu unijnych krajów biorących udział w uruchomionym pod koniec stycznia **międzynarodowym projekcie organizacji pozarządowych PlanUp**, mającym na celu analizę i promocję lokalnych, regionalnych i krajowych planów i polityk dekarbonizacji w sektorach rolnictwa, budownictwa i transportu. Uruchomiona strona internetowa PlanUp.eu ma pomóc w międzynarodowej promocji dobrych praktyk w zarządzaniu i zapewnianiu właściwego udziału społeczeństwa w planowaniu transformacji energetycznej w krajach, których gospodarki szczególnie silnie uzależnione są od paliw kopalnych. Projekt PlanUp jest współfinansowany w ramach znanego unijnego mechanizmu finansowego LIFE. Polskimi uczestnikami tego projektu są Polska Zielona Sieć, Instytut na Rzecz Ekorozwoju oraz Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cités”.

*Nasz projekt już samą swoją nazwą zachęca wszystkie państwa członkowskie UE do opracowywania ambitnych planów energetyczno-klimatycznych, również poprzez zwiększanie udziału społeczeństwa w pracach nad nimi – podkreśla **Agnese Ruggiero**, koordynatorka projektu PlanUp z organizacji Carbon Market Watch.*

Projekt polskiego Krajowego Planu na Rzecz Energii i Klimatu jest dostępny na rządowej stronie: www.gov.pl/web/energia/projekt-krajowego-planu-na-rzecz-energii-i-klimatu-na-lata-2021-2030 (lub krócej: bit.do/KPEiK)

Strona projektu PlanUp: www.PlanUp.eu

Kontakt:

- [Jan Ruskowski](#), Polska Zielona Sieć, 501 751 850
- [Izabela Zygmunt](#), Polska Zielona Sieć, 502 036 987

Polska Zielona Sieć – ogólnopolska organizacja pożytku publicznego i największy w Polsce związek organizacji ekologicznych, od 1995 roku działający na rzecz ochrony środowiska i wspierania zrównoważonego rozwoju w Polsce, Europie i krajach Globalnego Południa – Kenii, Ghanie i Tanzanii.

This project has received funding from the European Union's LIFE programme under grant agreement no. LIFE17 GIC/AT/000039.

We acknowledge the support of the European Climate Foundation

